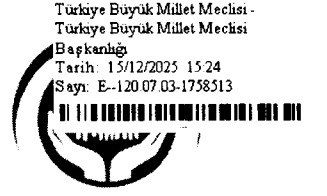

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19025197

Konu : Soru Önergesi (7/32626)

7/32626
GK 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve 1687485 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/32626 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/32626 Cevap Metni (6 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 884F9EAE-1E49-4832-BB91-EAA63D93F4C7

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No: (312) 705 58 09

Adana Milletvekili Sayın **Ayhan BARUT**'a Ait 7/32626 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında Bakanlığımız ulusal düzey ana çözüm ortaklarından olup; afet bölgesinde afetzedelerin psikososyal destek hizmetlerine yönelik koordinasyondan sorumludur. Deprem, sel, yangın gibi afet ve acil durumlarda ilk andan itibaren vatandaşlarımıza destek olunmakta, afet ve acil durum süreçlerinden etkilenenlerin kendi kapasitelerini fark ederek güçlenmelerinin sağlanmasını hedefleyen psikososyal destek (PSD) çalışmaları meslek personeli aracılığıyla yürütülmektedir. 2013 yılından bu yana gerçekleşen afet ve acil durumlarda 6 milyon PSD hizmeti sunulmuştur.

Psikososyal müdahale ekipleri afet sahasında, psikolojik ilk yardım, ihtiyaç ve kaynak tespiti, psikoeğitim, toplum katılımı, çalışana destek, sosyal iyileştirme etkinlikleri gibi bir takım müdahale araçları kullanmaktadır. Ebeveynlere yönelik psikolojik bilgilendirme, gizlilik ve mahremiyet eğitimi, çocuk ve yetişkinlere yas danışmanlığı hizmeti verilmektedir. PSD hizmeti kapsamında deprem sonrası yas süreci yaşayan çocuklar meslek elemanları aracılığıyla psikolojik ilk yardım, psikoeğitim, grup çalışmaları, bireysel görüşme vb. müdahale araçları ile desteklenmektedir. Söz konusu çalışmalar kapsamında barınma alanlarında PSD çalışmalarını yürütmek ve takip etmek üzere yetişkinler ve çocuklar için PSD birimleri kurulabilmekte; aynı zamanda diğer alanlar için mobil ekipler de görevlendirilmektedir. Geçici barınma merkezlerinde yeni bir yaşama uyum sağlanabilmesi için aile içi iletişim, kadına yönelik şiddet gibi konularda farkındalık eğitimleri düzenlenmektedir. Psikolojik ilk yardım hizmeti ve psikososyal destek hizmeti sunulması esnasında riskli durumda olanların tespiti halinde hizmet modellerine gerekli yönlendirmeler yapılmaktadır. Çocuk dostu alanlarda yaş gruplarına göre duygu düzenleyici tematik oyunlarla yaşanan afetin travmatik etkilerinin hafifletilmesi amaçlanmaktadır. Yerleşik bir düzene giren afet sahasında; hobi kurslarının açılması, spor faaliyetleri düzenlenmesi, kültürel ve sosyal iyileştirme etkinliklerinin düzenlenmesi ile hayatın normale dönmesi amaçlanmaktadır. Bütün bu hizmetler çerçevesinde, yaşanan travmatik olayla baş etme becerilerinin güçlendirilmesi ve psikolojik sağlamlığın artırılması amaçlanmaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere (ihmal, istismar, taciz, şiddet vb.) karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Koruyucu ve önleyici çalışmalarımız kapsamında çocukların korunması ve desteklenmesine yönelik faaliyetlerin bir bölümünü de eğitici, rehberlik edici ve farkındalık oluşturmaya yönelik faaliyetler oluşturmaktadır. Bu yöndeki çalışmalarımız ihtiyaçlar doğrultusunda çocukları, ebeveynleri, çocuklarla çalışan profesyonelleri, çocuklarla temas halinde olan tüm yetişkinleri ve nihayetinde toplumun genelini kapsamaktadır.

11. ve 12. Kalkınma Planı ile 2022, 2023 ve 2024 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer alan "Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir." tedbiri doğrultusunda Bakanlığımız tarafından 0-18 yaş aralığındaki çocukların ihmal, istismar ve şiddetten korunması, iyilik hallerinin artırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi

amacıyla “Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı” hazırlanmaktadır.

Eğitim programının ilk aşaması olarak 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modüller tamamlanmıştır. Program; “İhmal ve İstismarın Önlenmesi-Ebeveyn İçin Temel Bilgiler”, “Ebeveynlik”, “Gelişim”, “Duyarlı Bakım”, “Pozitif Disiplin”, “Günlük Rutinler”, Dijital Ebeveynlik”, “Etkileşimli Rutinler: Oyun Oynama ve Kitap Okuma” başlıklı modüllerden oluşmaktadır. Eğitim programı ile ebeveyn/bakım verenlerin, doğumdan itibaren sevgi ve şefkat odağında çocukların gelişimi, duyarlı bakımı, ihtiyaçları ve gelişim süreci içinde nasıl desteklenmeleri gerektiği hususlarında güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda program, yukarıda bahsi geçen ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan riskleri önleyici, ebeveyn-çocuk bağına güçlendirici, ebeveyn farkındalığını artırıcı bir programdır ve madde bağımlılığına karşı da koruyucu nitelikte bir programdır. Söz konusu bu program cinsiyet ayırt etmeksizin tüm çocuklarımız için hazırlanmıştır.

Programın 7-18 yaş grubu çocuklara ve ebeveynlerine yönelik modüllerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımızca depremden etkilenen 10 ilimiz ve diğer tahliye illerinde deprem sebebiyle ebeveyn kaybı yaşamış çocukların tespiti, çocuk ve ailesi/bakım veren bireylerin ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik olarak hane ziyaretleri yapılmıştır. Ayrıca, depremden etkilenen çocuklar için hane ziyaretleri yapılarak sosyal hizmet konusunda ihtiyaç tespiti ve yönlendirme yapılmıştır.

Ankara’da gerçekleşen Koruyucu Aile Hizmet İçi Eğitimi kapsamında İl Müdürlüklerimizde görevli personele afet ve acil durumlara yönelik psikososyal destek eğitimi de dâhil olmak üzere hizmet içi eğitim verilmiştir.

Çocukla çalışan profesyonellere yönelik “Psikososyal Destek Çalışmalarında Afet Döneminde Çocuklara Yaklaşım Rehberi” ile çocuk bakım kuruluşlarında yaşayan çocukların yaşam becerilerini geliştirmek ve onları hayata hazırlamak amacıyla hazırlanan “Çocuk Destek, Gelişim ve Eğitim Programı Yaşam Becerilerinin Geliştirilmesi ve Hayata Hazırlama Modülü” deprem döneminde çocuklarla yapılacak çalışmalar özelinde uyarlanarak resmi yazı ile tüm illerimize duyurulmuştur.

Çadır ve konteyner kentlerde çocukla temas halinde olan personele yönelik hazırlanan “Çocuklarda Mahremiyet: Afet Döneminde Özellikle Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar” konulu eğitim modülü Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Kapısı (uzaktanegitimkapisi.cbiko.gov.tr) aracılığı ile tüm ilgili taraflar ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

6 Mayıs 2023 tarihinde Deprem Sonrası Psikososyal Destek Eylem Planı kapsamında depremden etkilenen çocukların risk ve ihtiyaçlarının belirlenmesi ve Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla izleme ve takiplerinin yapılması konusu resmi yazı ile tüm illerimize duyurulmuştur.

Hizmet verilecek çocuk gruplarının (uzuv kaybı, ebeveyn kaybı, gelişim geriliği, zihinsel engellilik vb) belirlenebilmesi ve gruplar özelinde çalışma programlarının oluşturulabilmesi amacıyla odak grup görüşmeleri yapılmıştır.

Yaşanan depremin travmatik etkilerinin azaltılmasına yönelik çocuk bakım kuruluşlarında çalışan personelin ihtiyaç odaklı eğitimler verilerek desteklenmesi ve deprem sonrası kuruluş bakımındaki çocuklara psikososyal destek ve ruhsal sağlık hizmetleri sunulması amacıyla Dünya Sağlık Örgütü iş birliği ile “Koruma ve Bakım Altındaki Çocuklara Yönelik Deprem Sonrası Psikososyal Destek Programı” geliştirilmiştir. Program kapsamında depremin

çocuklar üzerinde sebep olduğu travmatik etkilerin azaltılması amacıyla çocuk bakım kuruluşlarında çalışan personele yönelik hizmet içi eğitimler yapılmıştır. Eğitim programı kapsamında personele süpervizyonluk ve destek sağlanmasına yönelik de oturumlar düzenlenmiştir. Hizmet içi eğitimlere, deprem bölgesindeki çocuk bakım kuruluşlarında çalışan personel ile çocuklarımızın nakil edildiği diğer illerdeki kuruluşlarda çalışan personel katılım sağlamıştır.

UNICEF iş birliği ile depremden etkilenen koruyucu ailelerimize yönelik “Çevrimiçi Psikolojik Destek Programı” gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte, 28 Kasım 2024 tarihinde resmi olarak başlayan IPA II “Acil Durumlara Duyarlı Çocuk Koruma Hizmetlerinin ve Desteklerinin Geliştirilmesi Yoluyla Çocukların Yaşamlarının İyileştirilmesi” projesi kapsamında Bakanlığımız ve UNICEF iş birliği ile Malatya, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay olmak üzere dört deprem ilinde çocuk yaşam merkezleri kurulmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır.

Çocuk Yaşam Merkezlerinin temel amacı, dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocuklar öncelikli olmak üzere fırsat eşitliği ilkesiyle tüm çocukların koruyucu ve önleyici hizmetlere erişimini artırmaktır. Bu kapsamda Çocuk Yaşam Merkezlerinde; çocukların psikososyal gelişimlerini desteklemeye, çocuklar ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmeti sunmaya, çocukların sosyal katılımı ve uyumunu artırıcı çalışmalar yürütmeye ve haklarına ilişkin farkındalıklarını artırmaya yönelik hizmetlerin sunulması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımıza bağlı yatılı kuruluşlarımızdan hizmet alan engelli ve yaşlı vatandaşlarımıza, mesleki personel tarafından düzenli olarak psiko-sosyal destek verilmektedir. Ayrıca afet ve acil durumlarda minimum seviyede bu olumsuz durumu atlatmaları için engelli ve yaşlı bireylerle birlikte personelin de eğitilmesi, afet ve acil durum planlarının revize edilerek, kuruluşları acil durumlara hazırlamak amacıyla koruyucu ve önleyici çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, engelli ve engelli bireylerin yaşam kalitesinin artırılması ve sosyal hayata aktif katılımlarına katkı sağlanması amacıyla engelli ve yaşlı bireyler ile ailelerine eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmeti, psiko-sosyal rehabilitasyon hizmeti gündüz bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde tam gün, yarım gün veya seanslı olarak hizmetler sunulmaktadır. Merkezlerde, merkezin fiziksel ve personel kapasitesi ile hizmet verilen engelli ve yaşlı bireylerin gereksinimlerine çerçevesinde çeşitli atölyeler ve ünitelerde rehabilitasyon hizmetleri sağlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı yatılı kuruluşlarımızdan hizmet alan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın; deprem başta olmak üzere diğer afet ya da acil durumlara karşı hazırlıklı olma, bu durumlar sırasında uygun becerileri sergileyip gerekli girişimlerde bulunma, afet ve acil durumlar sonrasında gereksinimlerini karşılayabilme gibi konularda ek ya da özelleştirilmiş hizmet ya da uyarlamaların geliştirilmesi, afet ve acil durum planlarının revize edilmesi amacıyla; Engelli ve Yaşlı Alanında Uzun Süreli Bakım Hizmeti Sunan Kuruluşlarda Afet ve Acil Durum Planı Geliştirilmesi Projesi hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Kahramanmaraş merkezli meydana gelen ve maddi ve manevi kayıplara sebep olan iki büyük deprem afetinin ardından, Bakanlığımız bünyesinde öncelikle depremden toplumun diğer üyelerine göre daha fazla etkilenen kesimleri arasında yer alan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın ihtiyaç ve sorunlarının çözümüne yönelik kriz masası oluşturulmuştur.

Kriz masası tarafından depremin olduğu ilk andan itibaren öncelikli olarak deprem bölgesindeki engelli ve yaşlı vatandaşlarımıza yatılı bakım hizmeti sunulan kuruluşlarımız ile iletişime geçilmiş olup deprem nedeniyle kuruluşlarımızda vefat eden veya yaralanan engelli ve yaşlımızın olmadığı bilgisi alınmıştır.

Depremden etkilenen engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın ihtiyaçları, sivil toplum kuruluşları ya da kendileri tarafından Bakanlığımızca kurulan 'Engelli ve Yaşlı Vatandaşlar için Deprem Destek Hattı'na iletilmiş ve hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulmuştur.

Deprem bölgesinde Bakanlığımıza bağlı 66 yatılı bakım kuruluşundan hizmet alan 5.252 engelli ve yaşlı vatandaşımızdan; Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya, Gaziantep'teki yatılı bakım kuruluşlarında hizmet alan 1.133'ü engelli ve 533'ü yaşlı olmak üzere toplam 1.666 engelli ve yaşlı vatandaşımız ivedilikle farklı illerdeki kuruluşlarımıza tedbiren yerleştirilmiştir. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından sağlam raporu verilmesini müteakip, nakledilen engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın kuruluşlara yeniden yerleştirilme süreci devam etmektedir.

Deprem bölgesinde konteyner kentlerde, Kredi Yurtlar Kurumu (KYK)'na bağlı yurtlarda ve otellerde kalan veya hastanelerde tedavisi tamamlanarak taburcu olan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızdan profesyonel bakıma ihtiyacı olanların tespiti ile profesyonel bakıma ihtiyacı olan engelli ve yaşlı vatandaşlarımız koruma ve bakım altına alınarak yatılı kuruluşlarımıza yerleştirilmiştir. Bu kapsamda; ekiplerimiz tarafından profesyonel bakıma ihtiyacı olduğu tespit edilen 312 yaşlı vatandaşımız ve 978 engelli vatandaşımız olmak toplam 1.290 vatandaşımız korunma ve bakım altına alınarak farklı illerdeki kuruluşumuza yerleştirilmiştir.

Evde bakım yardımından faydalanan: bakım veren aile üyesi ya da yakını kaybeden 193 ağır engelli birey için sosyal inceleme süreci tamamlanmış olup; 14 engelli vatandaşımız yatılı kuruluşlarımızda korunma ve bakım altına alınmıştır. 179 engelli vatandaşımıza ise vefat eden yakını dışında farklı bir yakını bakım vermek istediğinden dolayı evde bakım yardımı ile desteklenmeye devam edilmiştir.

Deprem nedeniyle hastanelerde tedavi gören 1.044 kişi hastanelerde ziyaret edilerek sosyal inceleme yapılmıştır. Sosyal inceleme raporu neticesinde; Bakanlığımıza bağlı huzurevlerine yerleştirilen yaşlı vatandaşımızın sayısı 2, engelli bakım kuruluşlarına yerleştirilen engelli sayısı 3 ve evde bakım yardımından faydalandırılan kişi sayısı 12 ve Sosyal Ekonomik Destek yardımı ile desteklenen çocuk sayısı ise 64'tür.

Bunun yanı sıra; Adana, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Mersin illerinde 5 gündüz hizmet merkezinde 420 kapasite ile depremden etkilenen engelli ve yaşlı bireylere yönelik barınma hizmeti sağlanmıştır.

Bakanlığımız koordinasyonunda; Bakanlığımız bünyesinde görevli işaret dili tercümanları ile farklı sivil toplum kuruluşları ve bireysel gönüllü işaret dili tercümanlarından oluşan 120 kişilik ekip, depremin ilk gününden itibaren işitme engelli depremedelerle daha hızlı iletişim kurmak, ihtiyaçlarını karşılamak üzere sahada çalışmalara katılmıştır.

Otizm Spektrum Bozukluğu olan bireylerin deprem afeti dolayısı ile artan problem davranışlarının, takıntılarının ve otizm belirtilerinin kontrol altına alınabilmesi için sakinleşebilecekleri ve dikkatlerini toplayabilecekleri eğitim materyallerine, eğitici oyuncaklara ve bazı teknolojik cihazlara ihtiyaçları olduğunun tespit edilmesinin ardından otizmli bireylerin konteyner kentlerde yeni yaşantılarına ve ortamlarına uyumunu kolaylaştırma çalışmalarımız başlamıştır.

Bakanlığımız, sivil toplum kuruluşlarıyla yaptığı iş birliği ve protokoller kapsamında, 11 ilde depremde etkilenen 0-18 yaş arasındaki otizmli çocukları ve ailelerini ivedilikle tespit etmiştir. Otizmli çocukların ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan eğitim materyalleri, eğitici oyuncaklar ve teknolojik cihazlar kit haline getirilerek deprem bölgesindeki 2700 çocuğa ulaştırılmıştır. Ayrıca ailelere bu aşamada psikososyal destek hizmeti sağlanarak saha uzmanlarımız tarafından ihtiyaçları doğrultusunda danışmanlık ve yönlendirme hizmeti sağlanmıştır.

65+ Yaş Yaşlı Hakları Derneği ile yürütülen iş birliği faaliyetleri kapsamında; Kahramanmaraş, Adıyaman ve Hatay illerimizdeki konteyner kentlere, toplam 60 adet engelli ve yaşlı bireylerin kullanımına uygun tuvalet ve banyo kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Deprem sonrasında ortaya çıkan konut ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından başlandığının duyurulması üzerine yapılan resmi yazışma ile tasarlanan konut projelerinde her bir bağımsız bölümde ve tüm ortak alanlarda, bina yakın çevresinde, eğitim ve sağlık yapıları ile sosyal amaçlı tesislerde Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde yer alan erişilebilirlik ölçü ve ölçütlerine uygunluk sağlanması gerektiği; projelerde Bakanlığımızca yayımlanan Erişilebilirlik Kılavuzundan faydalanılabileceği ve ihtiyaç duyulması halinde Bakanlığımız tarafından teknik bilgi desteği sağlanabileceği belirtilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan resmi yazışmada afet sonrası iyileştirme sürecinde oluşturulan tüm yapılarda erişilebilirlik ölçü ve ölçütlerine uygunluk sağlanması ve yaşlı ve engelli bireylerimiz için erişilebilir sosyal alanların planlanması hususu belirtilmiştir.

Depremden doğrudan etkilenen Kahramanmaraş, Adana, Gaziantep, Osmaniye, Malatya, Diyarbakır, Elazığ, Şanlıurfa, Kilis, Hatay ve Adıyaman Belediyelerine gönderilen resmi yazıda yeniden yapılacak veya düzenlenecek olan hizmet binalarının ve kentsel açık alanlardan kaldırım, yaya geçidi, durak, kent parkı gibi kullanımların yapım ve onarımının hizmet alım ve yapım şartnamelerine “Erişilebilirlik standartlarına uygunluk sağlanır.” ibaresinin eklenmesi; Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin EK-3 Proje Kontrol Formları ve TS9111 standardında yer alan erişilebilirlik ölçü ve ölçütlerine uygunluk sağlanması gerektiği; projelerde Bakanlığımızca yayımlanan Erişilebilirlik Kılavuzu’ndan faydalanılabileceği ve ihtiyaç duyulması halinde Bakanlığımız tarafından teknik bilgi desteği sağlanabileceği belirtilmiştir.

Bakanlığımız ile Down Sendromu Federasyonu iş birliğinde özel gereksinimi (down sendromu, otizm spektrum bozukluğu, serebral palsy, zihinsel engelli vb.) olan çocuk ve gençlerin ailelerinin rahatlatılması, bu bireylere gün içerisinde nitelikli eğitim ve becerilerine uygun çeşitlendirilmiş olanaklar sunulması, bu sayede depremde etkilenen ailelerin desteklenmesini amaçlayan “Melek Yüzler Mola Evleri” Projesi kapsamında deprem bölgesinde 6 Mola Evi açılmıştır. “Mola Evi” adı altında hizmet veren bu merkezler deprem bölgesinde bulunan down sendromlu bireyler başta olmak üzere, benzer zihinsel engel türlerine sahip çocuk ve gençler ile ailelerin sosyal hizmet ve sosyal destek ihtiyacının karşılanarak, sosyal hayata katılımlarının sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Bir sosyal içerme model projesi olan “Mola Evleri” ile deprem sonrası sosyal hayatın kesintiye uğramadan normalleşerek devam etmesinin desteklenmesi amaçlanmıştır.

Bakanlığımız ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğinde “Depremde Etkilenen Engelli ve Yaşlı Bireylere Yönelik Bakım ve Rehabilitasyon Destek

Projesi” yürütülmüştür. Proje ile deprem bölgesinde konteyner kentlerde ailesiyle birlikte yaşamını sürdüren, bakım ihtiyacı olan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın bakım ve rehabilitasyonlarının sağlanması, kendilerine ve ailelerine psiko-sosyal destek verilmesi amaçlanmıştır. Proje kapsamında, 4 ilde (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya) belirlenen konteyner kentlere erişilebilir geniş, tam donanımlı Bakım ve Rehabilitasyon Üniteleri kurulmuş olup engelli ve yaşlı bireylere gündüzlü bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulmuştur. Ayrıca, konteyner kentlere saha ziyareti düzenlemek suretiyle engelli ve yaşlı bireylere bakım ve psiko-sosyal destek hizmetleri sağlanmıştır. Deprem sonrası dönemde, 2023 yılı Mayıs ayında imzalanan iş birliği anlaşması ile başlayan Proje, Haziran 2025’te tamamlanmıştır.

Bakanlıkların toplum temelli hizmetler konusunda özellikle işgücü kapasitesinin daha fazla desteklenmesine ihtiyaç duyması sebebiyle devam projesi olarak “Ruhsal Engelli Bireyler İçin Sosyal İçerme Projesi (2024-2026)” hazırlanmıştır. DSÖ koordinatörlüğünde Bakanlığımız ile Sağlık Bakanlığı iş birliğinde Ülkemizde nitelikli toplum temelli ruh sağlığı hizmetlerinin sağlanması yoluyla ruhsal engelli bireylerin sosyal içermesine katkıda bulunmak amacıyla 2018-2023 yıllarında yürütülen “Ruhsal Engelli Bireyler İçin Sosyal İçerme Projesi”nin deprem bölgesini de kapsayacak şekilde 2024-2026 yıllarında da uygulanması kararlaştırılmıştır. Böylece deprem sonrasında bölgedeki ruhsal engelli bireyler başta olmak üzere bölgede yaşamını sürdürmeye devam eden bireylerin ruhsal iyi oluş hallerinin desteklenmesi hedeflenmiştir. Bu çerçevede; öncelikle deprem bölgesi olmak üzere ruhsal engelli bireyler için; toplum temelli bakım hizmetlerinin geliştirilmesine, hizmetlere ilişkin politika geliştirme, planlama, uygulama ve düzenleme çalışmalarını, kanıta dayalı biçimde yürütmek üzere çalıştay ve odak grup toplantılarının düzenlenmesine ve toplum temelli bakım hizmetlerinde yetkin iş gücünü geliştirmek üzere eğitimler düzenlenmesine yönelik faaliyetlere devam edilmektedir.

Bakanlığımız afet bölgelerinde (Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, Adana, Malatya ve Elazığ) görev yapan psikososyal destek personeli (ASDEP, Çocuk Gelişimci, Öğretmen, Sosyolog, Psikolog, Sosyal Çalışmacı) sayısı 2.317’dir.